

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΗΛΟΘΑΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΗΧΘΗΣΑΝ

3.Α ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Στην ενότητα αυτή θα προσπαθήσουμε να δούμε την διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού των μαθητών που προσήλθαν στις εξετάσεις και προήχθησαν. Τα στοιχεία αφορούν μαθητές που έδωσαν εξετάσεις και όχι το σύνολο των εγγεγραμμένων μαθητών. Δεν συμπεριλαμβάνονται οι μαθητές που διέκοψαν την φοίτηση τους ή απορρίφθηκαν λόγω ανεπαρκούς φοίτησης. Η χρονική διάρκεια της μελέτης είναι από την χρονιά 1976/1977 έως και την χρονιά 1997/1998. Για τις χρονιές 1986/1987, 1987/1988, 1989/1990 και 1990/1991 δεν υπάρχουν τα αντίστοιχα στοιχεία στις επετηρίδες της ΕΣΥΕ. Θα προχωρήσουμε στην μελέτη ενοποιώντας τις υπάρχουσες χρονικές περιόδους.

Οι σχέσεις που θα προσπαθήσουμε να διερευνήσουμε είναι :

- δημοσίων – ιδιωτικών γυμνασίων
- αγοριών – κοριτσιών
- περιφερειών για όσες χρονιές υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία
- ημερησίων – εσπερινών γυμνασίων για όσες χρονιές υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία

3.Α.1 Ανάλυση σε Δημόσια – Ιδιωτικά Γυμνάσια

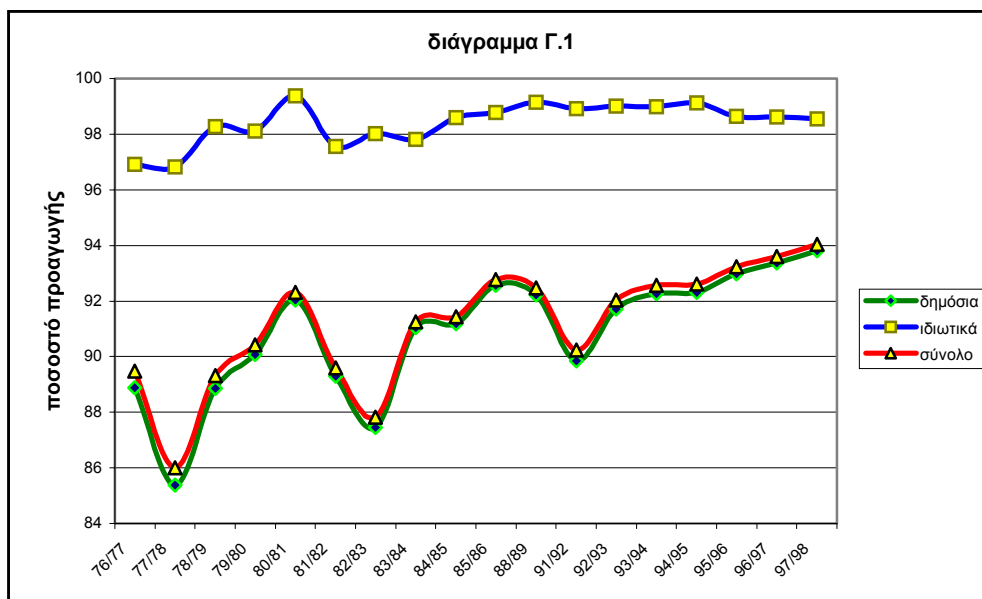
Στο διάγραμμα Γ.1- πίνακα 12 (παράρτημα) βλέπουμε την διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού μαθητών δημοσίων και ιδιωτικών γυμνασίων που προσήλθαν στις εξετάσεις και προήχθησαν.

Οι μαθητές των ιδιωτικών παρουσιάζουν πολύ υψηλό ποσοστό προαγωγής. Μετά την χρονιά 1984/1985 το ποσοστό τους κυμαίνεται πάνω από 98%. Μάλιστα τις χρονιές 1988/1989, 1992/1993 και 1994/1995 υπερέβη και το 99%.

Οι μαθητές των δημοσίων παρουσιάζουν χαμηλότερες επιδόσεις. Το ποσοστό τους παίρνει τιμές από 85% (την χρονιά 1977/1978) έως 93,8% (την χρονιά 1997/1998). Η συνολική πορεία του ποσοστού είναι ανοδική με κάποιες μικρές διακυμάνσεις. Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια (από το 1991/1992 έως το 1997/1998) είναι σταθερά ανοδική.

Το ποσοστό από 89,85% γίνεται 93,81%. Η διαφορά του από το ποσοστό των μαθητών των ιδιωτικών ακολουθεί φθίνουσα πορεία. Από 8 περίπου ποσοστιαίες μονάδες το 1976/1977 περιορίζεται στις 4,7 το 1997/1998.

Το ποσοστό προαγωγής του συνόλου των μαθητών των γυμνασίων ακολουθεί την πορεία αυτού των δημοσίων γυμνασίων. Αυτό οφείλεται στο ότι ο αριθμός των μαθητών των ιδιωτικών γυμνασίων είναι αρκετά μικρός σε σχέση με αυτόν των δημοσίων ώστε να μπορεί να επηρεάσει το ποσοστό του συνόλου των μαθητών.

Διάγραμμα Γ.1 : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού μαθητών δημοσίων και ιδιωτικών γυμνασίων που προσήλθαν στις εξετάσεις και προήχθησαν

Για καλύτερη εξαγωγή συμπερασμάτων από τα παραπάνω αριθμητικά δεδομένα παραθέτω μία σειρά σκέψεων και πεποιθήσεων που διαμορφώθηκαν από την εμπειρία μου μέσα στον χώρο της εκπαίδευσης.

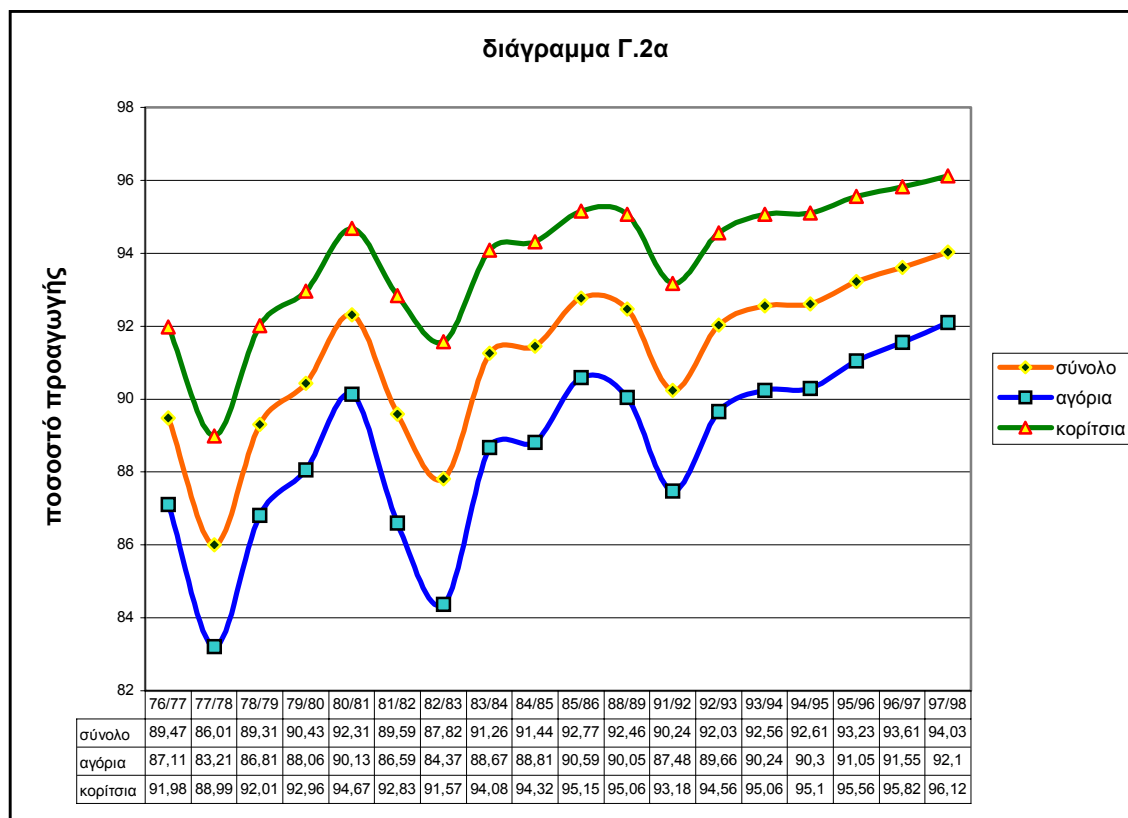
Μετά την εφαρμογή της εννεαετούς υποχρεωτικής εκπαίδευσης άρχισε να αναπτύσσεται μία λογική ότι το σχολείο πρέπει να 'βοηθά' τους μαθητές να τελειώνουν τουλάχιστον το γυμνάσιο. Απόψεις με περιεχόμενο 'καλύτερα ένα παιδί μέσα στο σχολείο και ας είναι αδιάφορο, παρά έξω στο δρόμο' και άλλες παρεμφερούς περιεχομένου άρχισαν να ακούγονται όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια. Έτσι δημιουργήθηκε μία τάση οι 'αδύνατοι' μαθητές να 'βοηθούνται' από τους καθηγητές όσο αυτό είναι δυνατό. Σε αυτό συμβάλλει και το σύστημα προαγωγής. Τα τελευταία χρόνια ένας μαθητής με μέσο όρο τριμήνων 12 χρειάζεται να γράψει στις ενδοσχολικές εξετάσεις μόλις 2 για να προαχθεί. Επίσης η

διαρκής απόρριψη ενός παιδιού δεν είναι και το καταλληλότερο παιδαγωγικό μέτρο ούτε για το ίδιο ούτε όμως και για την τάξη ολόκληρη (πολλές φορές παιδιά που έχουν απορριφθεί δύο φορές δημιουργούν πολλά προβλήματα στις νέες τάξεις που περιλαμβάνει παιδιά δύο χρόνια μικρότερα). Η ύπαρξη ισχυρότερων οικονομικών συμφερόντων θα πρέπει να μας κάνει πιο επιφυλακτικούς ως προς την υπεροχή του ποσοστού προαγωγής των παιδιών στα ιδιωτικά από ότι στα δημόσια. Αυτό βέβαια δεν υπονοεί ότι τα παιδιά των ιδιωτικών είναι 'ανάξια', αλλά πιθανόν σε κάποιες περιπτώσεις να υπάρχει μία μεγαλύτερη 'επιείκεια'. Για να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα θα έπρεπε να υπάρχει εξέταση κοινή με διόρθωση προφορικής βαθμολογίας, όπως γίνεται στις πανελλήνιες εξετάσεις Β' και Γ' Λυκείου. Γεγονός που θα ήταν καλό για την ερευνά μας αλλά κακό όμως για τα παιδιά και δυσλειτουργικό για το εκπαιδευτικό σύστημα.

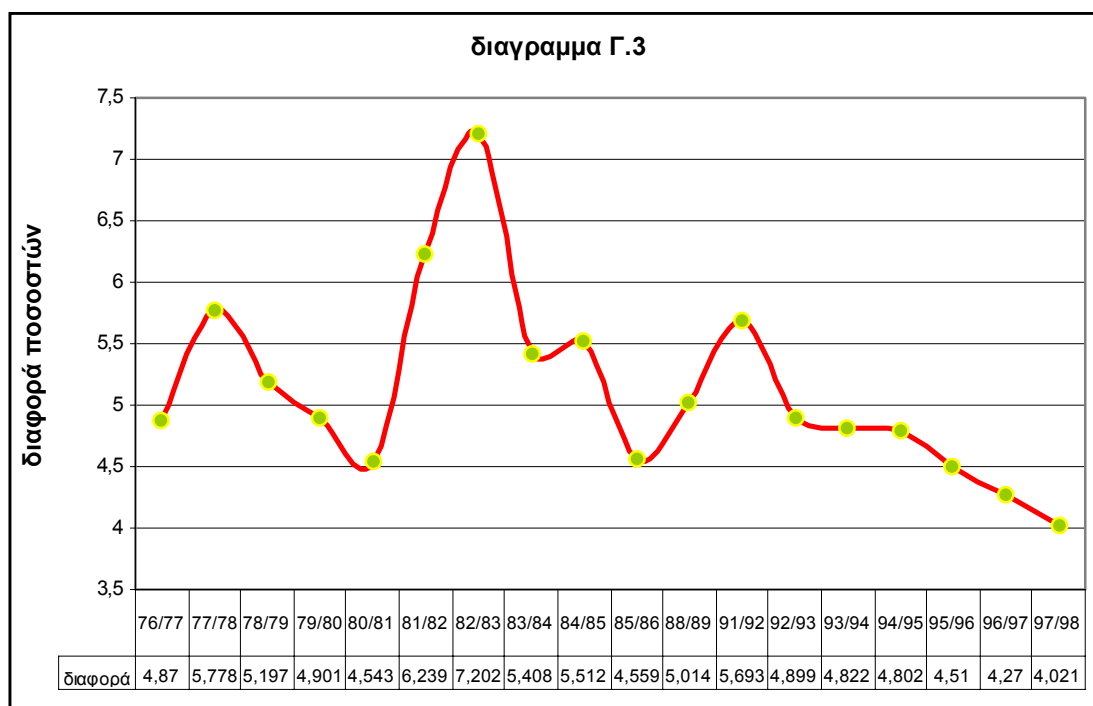
3.Α.2 Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστού Αγοριών – Κοριτσιών Γυμνασίων που Προσήλθαν στις Εξετάσεις και Προήχθησαν

Στο διάγραμμα Γ.2α μπορούμε να μελετήσουμε τα ποσοστά προαγωγής των αγοριών και κοριτσιών που φοίτησαν στα γυμνάσια της χώρας από το '76 έως το '98 και προσήλθαν στις εξετάσεις. Το συμπέρασμα είναι ότι τα κορίτσια είναι πιο αποτελεσματικά ως προς την προαγωγή τους από ότι τα αγόρια. Παρουσιάζουν ποσοστό προαγωγής από 88,99% (το 1977/1978) έως 96,12% (το 1997/1998). Αντίστοιχα τα αγόρια παρουσιάζουν ποσοστό προαγωγής που παίρνει τιμές από 83,2% (το 1977/1978) έως 92,1% (το 1997/1998). Τα ποσοστά και στα δύο φύλα τα τελευταία χρόνια (από το 1991/1992 και εντεύθεν) είναι σταθερά ανοδικά. Στο προηγούμενο διάστημα υπάρχουν έντονες διακυμάνσεις.

Ένα εντυπωσιακό συμπέρασμα που βγαίνει από την μελέτη του διαγράμματος 2α είναι η 'σταθερότητα' της διαφοράς ανάμεσα στα δύο φύλα. Για να μπορέσουμε να δούμε καλύτερα την συμπεριφορά αυτής της διαφοράς προχωρήσαμε στο διάγραμμα Γ.3 που δείχνει την διαφορά του ποσοστού προαγωγής των κοριτσιών από αυτό των αγοριών.

Διάγραμμα Γ.2α : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών γυμνασίων κατά φύλο

Διάγραμμα Γ.3 : διαχρονική εξέλιξη διαφοράς ποσοστού προαγωγής αγοριών – κοριτσιών γυμνασίων

Οι τιμές που παίρνει η διαφορά ποσοστών είναι ανάμεσα στο 4 και στο 7,2 με μέση τιμή 5,12. Αν μάλιστα εξαιρέσουμε τις χρονιές 1981/1982 και 1982/1983, όπου τα κορίτσια σημείωσαν τις πιο μεγάλες διαφορές, το εύρος της διαφοράς περιορίζεται ανάμεσα στο 4 και στο 5,7. Μέχρι το 1991/1992 παρατηρούνται έντονες διακυμάνσεις ενώ από εκεί και πέρα μία σταθερή πτωτική πορεία (από το 5,7 το 1991/1992 στο 4 του 1997/1998). Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι τα αγόρια προσπαθούν να ‘φτάσουν’ τα κορίτσια τα τελευταία χρόνια.

Προσπαθώντας να ερμηνεύσουμε αυτήν την σχετικά σταθερή διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα θα ισχυριζόμαστε ότι σε μεγάλο βαθμό ευθύνεται η ‘εφηβεία’. Τα κορίτσια σε αυτήν τη φάση της ζωής τους είναι πιο ‘συγκρατημένα’ με λιγότερες ‘εκρήξεις’ και ‘επαναστάσεις’ από ότι τα αγόρια. Τα κορίτσια είναι περισσότερο ‘ώριμα’ σε αυτήν την περίοδο από ότι τα αγόρια.

Στο διάγραμμα Γ.2β – πίνακας 13 (παράρτημα) θα προσπαθήσουμε να δούμε και την πορεία των ποσοστών προαγωγής των δύο φύλλων σε σχέση και με το αν το σχολείο είναι δημόσιο ή ιδιωτικό.

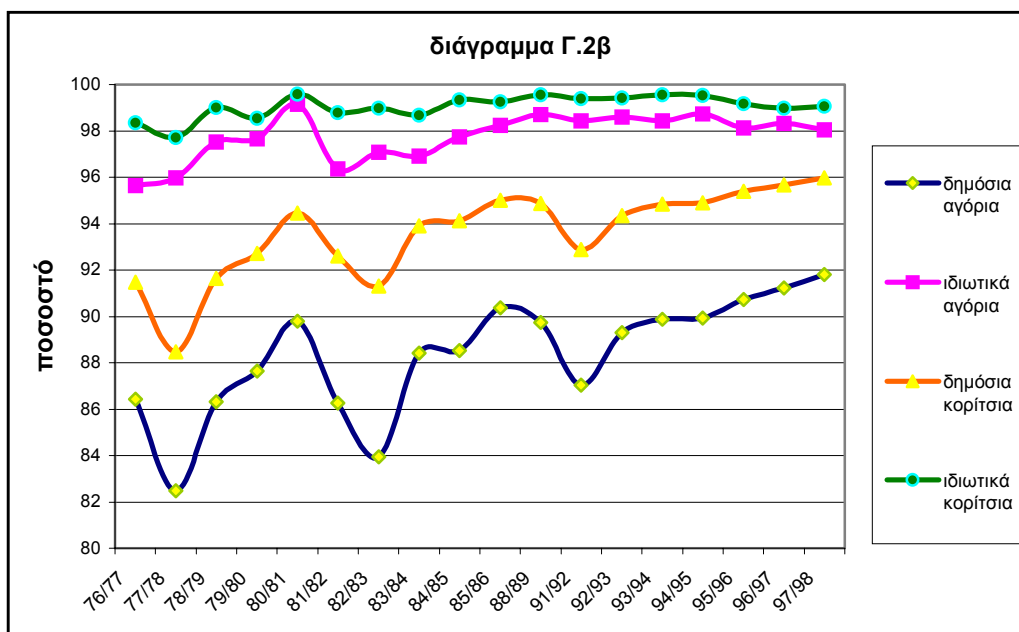
Τα κορίτσια και στα δύο είδη σχολείων παρουσιάζουν καλύτερη εικόνα από τα αγόρια. Τα κορίτσια των ιδιωτικών γυμνασίων παρουσιάζουν ποσοστό επιτυχίας που κυμαίνεται πάνω από το 98% και τα τελευταία χρόνια ξεπερνά σταθερά το 99% φτάνοντας μάλιστα και κοντά στο 99,5%. Αυτές οι επιδόσεις κάνουν την τάση του ποσοστού να φαίνεται σταθεροποιητική.

Τα κορίτσια των δημοσίων γυμνασίων παρουσιάζουν μεγαλύτερη διακύμανση στο ποσοστό προαγωγής τους με τιμές από 88% έως 96%. Η τάση του ποσοστού είναι ανοδική και ειδικότερα από το ’93 και μετά φαίνεται σταθερά ανοδική που τείνει να πλησιάσει τις τιμές του ποσοστού προαγωγής των ιδιωτικών. Η διαφορά τους από τα κορίτσια των ιδιωτικών είναι το 1997/1998 περίπου 3 ποσοστιαίες μονάδες.

Τα αγόρια των ιδιωτικών γυμνασίων βρίσκονται ανάμεσα στα κορίτσια των ιδιωτικών και στα κορίτσια των δημοσίων γυμνασίων. Παρουσιάζουν μεγαλύτερες διακυμάνσεις από ότι τα κορίτσια των ιδιωτικών παίρνοντας τιμές από 95,6% έως 99,1%. Από το 1988/1989 παρουσιάζουν σταθερότητα παίρνοντας τιμές από 98% έως 98,7%. Τα τρία τελευταία χρόνια μάλιστα υποχωρούν ελαφρά από 98,7% σε 98%.

Τα αγόρια των δημοσίων γυμνασίων παρουσιάζουν τις ‘χειρότερες’ επιδόσεις. Το ποσοστό προαγωγής τους παίρνει τιμές από 82% έως 92% με πολλές διακυμάνσεις μέχρι το 1991/1992. Από εκεί και πέρα υπάρχει μία σταθερή ανοδική πορεία που ανεβάζει το ποσοστό τους από 87% σε 91,8%. Αυτή η άνοδος είναι πιο έντονη από

αυτήν των κοριτσιών των δημοσίων και έτσι ελαττώνεται η διαφορά τους από αυτά. Η διαφορά τους από τα αγόρια των ιδιωτικών γυμνασίων είναι περίπου 6 ποσοστιαίες μονάδες (το 1997/1998), διπλάσια από ότι η διαφορά των αντίστοιχων κοριτσιών.

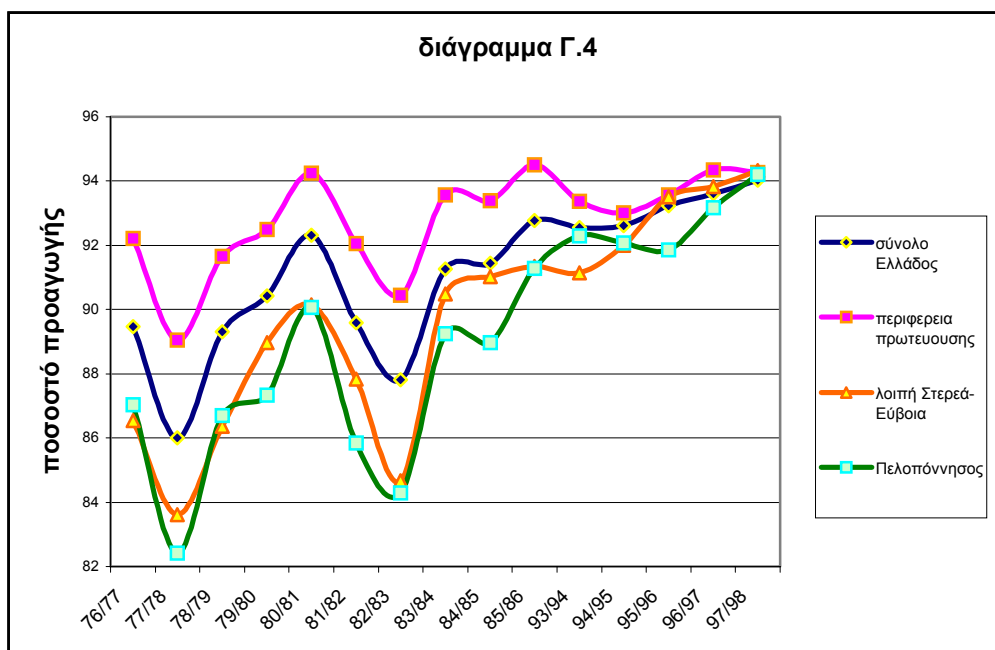
Διάγραμμα Γ.2β : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών γυμνασίων κατά φύλο και είδος σχολείου

3.Α.3 Διαχρονική Εξέλιξη του Ποσοστού Προαγωγής των Μαθητών Γυμνασίων στις Περιφέρειες

Θα μελετήσουμε την διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών προαγωγής μαθητών γυμνασίων σε κάθε περιφέρεια της Ελλάδος. Κάθε περιφέρεια θα την συγκρίνουμε με το συνολικό ποσοστό της χώρας. Στοιχεία έχουμε για τις περιόδους 1976-1986 και 1993-1998. Στα διαγράμματα παρουσιάζονται οι παραπάνω περίοδοι ενοποιημένες.

- **Περιφέρεια Πρωτευούσης** – από το '94 και μετά Αττική (διάγραμμα Γ.4-πίνακας 14- παράρτημα). Παρατηρούμε ότι η πορεία του ποσοστού προαγωγής των μαθητών γυμνασίων της Αθήνας υπερέχει σε όλη την χρονική διάρκεια της μελέτης του συνολικού ποσοστού. Μέχρι το 1985/1986 τα παιδιά της πρωτεύουσας εμφανίζουν καλύτερα ποσοστά προαγωγής από όλα τα παιδιά της Ελλάδας. Από το '93 και μετά είναι τρίτα μετά αυτά της Θεσσαλίας και της Ηπείρου. Η χαμηλότερη επίδοση είναι 89,05% την χρονιά 1977/1978 και η υψηλότερη 94,5% την χρονιά 1985/1986. Η διαφορά του ποσοστού από το γενικό μέχρι την χρονιά 1985/1986 φαίνεται να είναι

σταθερή και μεγάλη της τάξης του 2% με 3%. Από το '93 και μετά μειώνεται για να φτάσει το 1997/1998 στο 0,25%.

Διάγραμμα Γ.4 : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών γυμνασίων από Αθήνα, Στερεά Ελλάδα –Εύβοια, Πελοπόννησο.

- **Στερεά Ελλάδα** (από το '94 και μετά χωρίς το υπόλοιπο Αττικής) – Εύβοια (διάγραμμα Γ.4 – πίνακας 14 - παράρτημα). Τα παιδιά των γυμνασίων της Στερεάς Ελλάδας και της Εύβοιας υστερούν σε ποσοστό προαγωγής από το σύνολο των συμμαθητών τους μέχρι τη χρονιά 1994/1995. Τις χρονιές 1995-1998 το ποσοστό προαγωγής παίρνει τιμές λίγο μεγαλύτερες από αυτές του συνολικού ποσοστού. Το ποσοστό της παίρνει την μικρότερη τιμή του (83,61%) την χρονιά 1977/1978 και την μεγαλύτερη τιμή του (94,31%) την χρονιά 1997/1998. Οι διαφορές του από το συνολικό μειώθηκαν τα τελευταία χρόνια, ενώ η μεγαλύτερη διαφορά παρατηρήθηκε το 1982/1983 και ήταν 3,2%.

- **Πελοπόννησος** (διάγραμμα Γ.4– πίνακας 14 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων αυτής της περιοχής υστερεί του συνολικού για όλη την χρονική περίοδο εκτός από την χρονιά 1997/1998 που το υπερβαίνει ελαφρά. Την μικρότερη τιμή του 82,41% (πού είναι η δεύτερη μικρότερη όλων των περιφερειών) παίρνει την χρονιά 1977/1978 και την υψηλότερη 94,2% την χρονιά 1997/1998. Οι

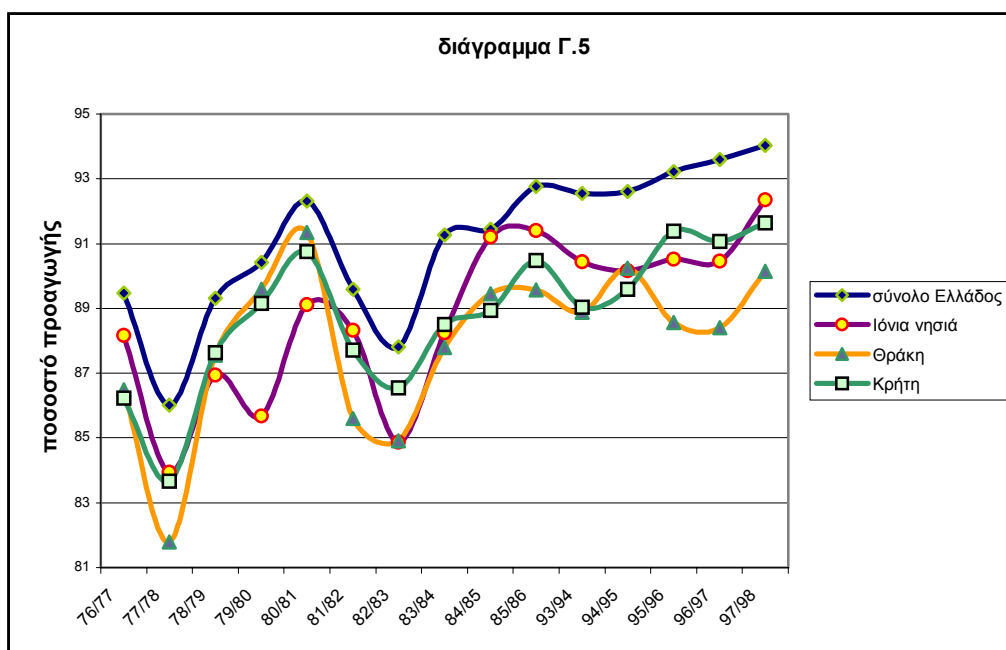
διαφορές του από το συνολικό μειώθηκαν τα τελευταία χρόνια, ενώ η μεγαλύτερη διαφορά παρατηρήθηκε το 1977/1978 και ήταν 3,6%.

- **Ιόνια νησιά** (διάγραμμα Γ.5– πίνακας 14 - παράρτημα). Η πορεία του ποσοστού προαγωγής των μαθητών γυμνασίων σε αυτήν την περιφέρεια, καθ' όλη την χρονική διάρκεια της μελέτης, υστερεί της πορείας του συνολικού ποσοστού. Οι μαθητές των γυμνασίων των Ιονίων παρουσιάζουν χαμηλότερη αποτελεσματικότητα στις εξετάσεις από ότι οι συμμαθητές τους σε όλη την Ελλάδα. Η μικρότερη τιμή του ποσοστού είναι 83,93% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 92,35% την χρονιά 1997/1998. Η διαφορά του ποσοστού προαγωγής από το συνολικό δεν ακολουθεί κάποια συγκεκριμένη τάση και παίρνει την μεγαλύτερη τιμή της 4,74% την χρονιά 1979/1980.

- **Θράκη** (διάγραμμα Γ.5– πίνακας 14 - παράρτημα). Μία από τις περιφέρειες με το χαμηλότερο ποσοστό προαγωγής. Σε ορισμένα χρονικά διαστήματα ('76 –'78, '83 – '86, '93 –'98) έχει το χαμηλότερο ποσοστό από όλες τις άλλες περιφέρειες. Την χρονιά 1977/1978 παρουσιάζει το χαμηλότερο ποσοστό όλων των περιφερειών και όλων των ετών, 81,8%. Η μεγαλύτερη τιμή του ποσοστού της είναι 91,35% την χρονιά 1980/1981. Η μέγιστη διαφορά της από το συνολικό ποσοστό παρατηρείται την χρονιά 1996/1997 και είναι 5,2%. Από το '93 και μετά η διαφορά δείχνει να αυξάνει, γιατί το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων της Θράκης παραμένει σχεδόν σταθερό ενώ το συνολικό αυξάνεται. Αυτό είναι ένα γεγονός που χρήζει ιδιαίτερης έρευνας. Ένας πιθανός παράγοντας που επηρέασε αυτό το ποσοστό είναι η εγκατάσταση σε αυτήν την περιφέρεια πολλών Ελλήνων από την πρώην Σοβιετική Ένωση. Τα παιδιά τους εντάχθηκαν στα ελληνικά σχολεία αλλά πιθανόν να αντιμετωπίσαν, όπως είναι φυσιολογικό, πολλά προβλήματα λόγω της γλώσσας. Παρόμοια προβλήματα πιθανόν να αντιμετωπίζουν και οι μουσουλμάνοι μαθητές, ο αριθμός των οποίων είναι μεγάλος στους νομούς της Θράκης. Τα στοιχεία όμως που έχουμε δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

- **Κρήτη** (διάγραμμα Γ.5 – πίνακας 14 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων σε αυτήν την περιφέρεια είναι μικρότερο του συνολικού σε όλη τη χρονική περίοδο. Η μικρότερη τιμή του είναι 83,66% την χρονιά 1977/1978 και η

μεγαλύτερη 91,65% τη χρονιά 1997/1998. Η διαφορά του από το συνολικό ποσοστό προαγωγής μέχρι το 1985/1986 είναι σχετικά μικρή. Μετά το '93 όμως είναι αυξανόμενη και παίρνει την μεγαλύτερη τιμή της το 1993/1994 με 3,5 ποσοστιαίες μονάδες. Από τη χρονιά 1995/1996 το ποσοστό παρουσιάζει σημεία ανόδου και μειώνει την διαφορά σε 2,5 ποσοστιαίες μονάδες. Αυξάνεται αλλά όχι με τον ρυθμό που αυξάνεται το συνολικό ποσοστό.

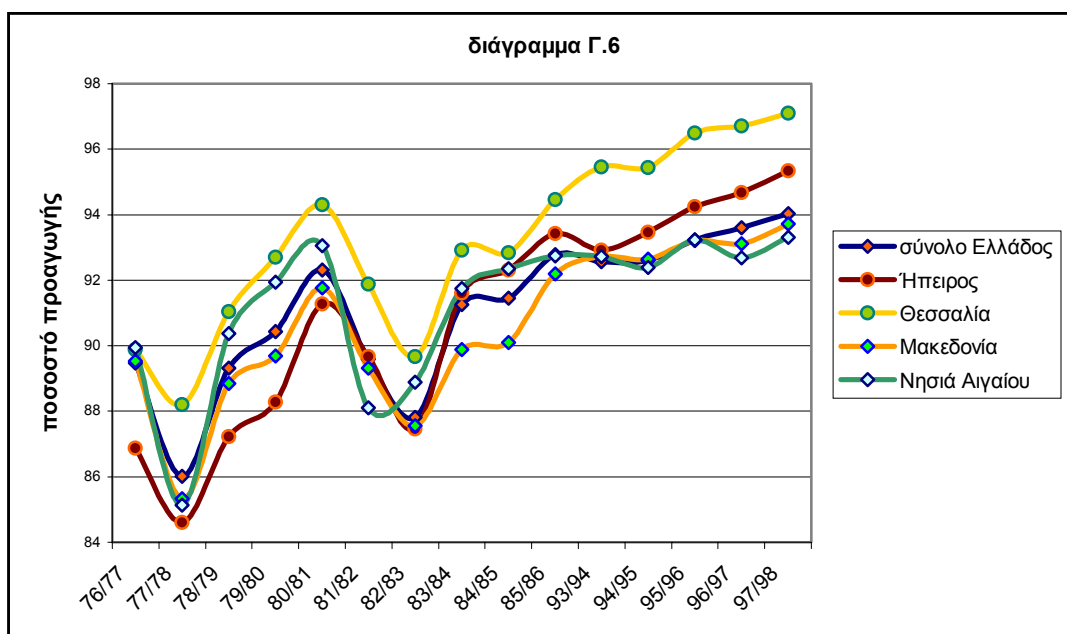
Διάγραμμα Γ.5 : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών γυμνασίων από Θράκη, Ιόνια νησιά, Κρήτη

• **Ήπειρος** (διάγραμμα Γ.6– πίνακας 14 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων σε αυτή την περιφέρεια παρουσιάζει μικτή εικόνα. Μέχρι την χρονιά 1980/1881 υστερεί του συνολικού, λαμβάνοντας τη μεγαλύτερη διαφορά από αυτό τη χρονιά 1979/1980 (2,14%). Τις χρονιές '81 –'84 σχεδόν ταυτίζεται με αυτό και από εκεί και πέρα κινείται σε υψηλότερα επίπεδα του συνολικού. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι από το '93 και εντεύθεν η διαφορά αυξάνει αργά αλλά σταθερά. Την μικρότερη τιμή του το ποσοστό την παίρνει την χρονιά 1977/1978 και είναι 84,6% και την μεγαλύτερη 93,3% την χρονιά 1997/1998.

• **Θεσσαλία** (διάγραμμα Γ.6– πίνακας 14 - παράρτημα). Εδώ έχουμε να κάνουμε με μία από τις πιο 'επιτυχημένες' περιφέρειες. Μέχρι το '86 ακολουθεί από κοντά την 'πρωτοπόρο' περιφέρεια πρωτευούσης. Από το '93 και μετά είναι με διαφορά πρώτη

συνεχίζοντας την ανοδική της πορεία σε αντίθεση με την περιφέρεια πρωτεύουσας που παραμένει σχεδόν στάσιμη. Μάλιστα τα τελευταία αυτά χρόνια δείχνει να κρατά μία διαφορά από το συνολικό ποσοστό γύρω στις τρεις ποσοστιαίες μονάδες. Την μικρότερη τιμή του (88,2%), το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων παίρνει την χρονιά 1977/1978 και την μεγαλύτερη (97,1%), την χρονιά 1997/1998. Οι τιμές που παίρνει το ποσοστό προαγωγής τα τελευταία χρόνια είναι οι υψηλότερες όλων των περιφερειών σε όλη την χρονική περίοδο.

• **Μακεδονία** (διάγραμμα Γ.6– πίνακας 14 - παράρτημα). Εδώ έχουμε την περιφέρεια που ‘προσεγγίζει’ περισσότερο από κάθε άλλη την πορεία του συνολικού ποσοστού προαγωγής. Οι μεγαλύτερες τιμές της διαφοράς από το συνολικό είναι 1,37% και 1,35% την διετία 1983/1985. Όλες τις άλλες χρονιές η διαφορά είναι κάτω από μια ποσοστιαία μονάδα και τις περισσότερες φορές κάτω από μισή ποσοστιαία μονάδα. Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων της Μακεδονίας υπερτερεί του συνολικού στην τριετία 1993-1996 ενώ όλα τα άλλα χρόνια υπολείπεται. Την μικρότερη τιμή του παίρνει την χρονιά 1977/1978 με 85,3% και την υψηλότερη την χρονιά 1997/1998 με 93,7%.

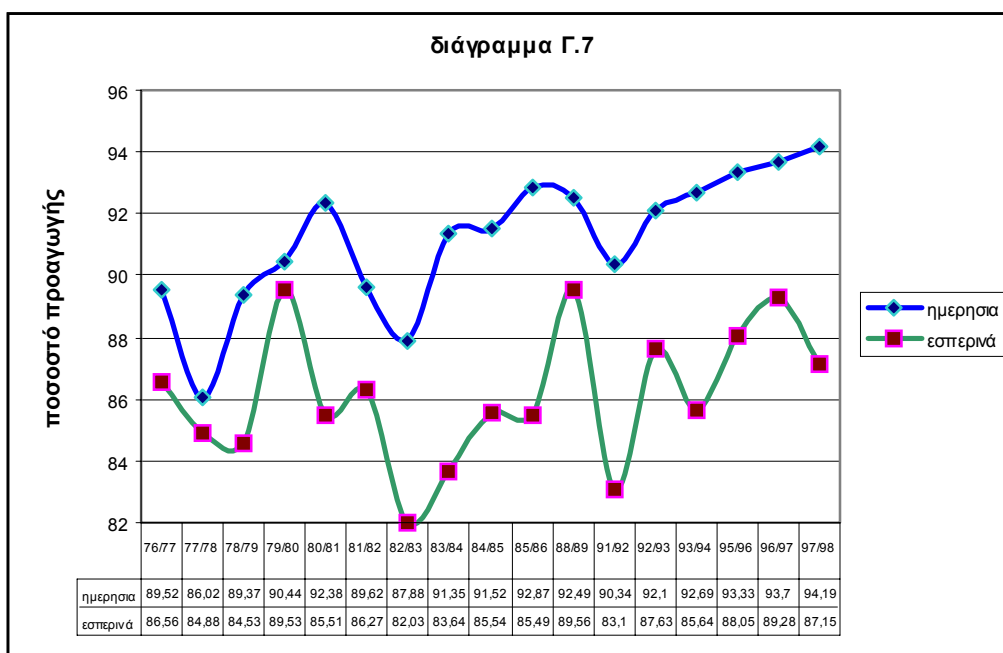
Διάγραμμα Γ.6 : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών γυμνασίων από Ήπειρο, Θεσσαλία, Μακεδονία και νησιά Αιγαίου.

• **Νησιά Αιγαίου** (διάγραμμα Γ.6– πίνακας 14 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών γυμνασίων της περιφέρειας αυτής βρίσκεται αρκετά κοντά στο συνολικό. Υπολείπεται αυτού τις χρονιές 1977/1978, 1981/1982, 1985/1986, 1994/1995 και 1996-1998. Η μεγαλύτερη διαφορά του από το συνολικό ποσοστό προαγωγής παρατηρείται την χρονιά 1979/1980 και είναι 1,5 ποσοστιαία μονάδα. Την μεγαλύτερη τιμή του (93,32%) παίρνει την χρονιά 1997/1998 και την μικρότερη (85,13%) την χρονιά 1977/1978.

3.Α.4 Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστού Προαγωγής Μαθητών Ημερησίων – Εσπερινών Γυμνασίων

Θα προσπαθήσουμε να δούμε την διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού προαγωγής σε ημερήσια και εσπερινά σχολεία. Η χρονική διάρκεια είναι από την χρονιά 1976/1977 έως και την 1997/1998. Για τις χρονιές 1986/1987, 1987/1988, 1989/1990 και 1990/1991 δεν υπάρχουν τα αντίστοιχα στοιχεία στις επετηρίδες της ΕΣΥΕ. Θα προχωρήσουμε στην μελέτη ενοποιώντας τις υπάρχουσες χρονικές περιόδους.

Το ποσοστό προαγωγής στα εσπερινά γυμνάσια παρουσιάζει αρκετές διακυμάνσεις χωρίς κάποια σαφή τάση (ανοδική ή καθοδική). Παίρνει τιμές από 82% (την χρονιά 1982/1983) έως 89,5% (τις χρονιές 1979/1980 και 1988/1989). Σχεδόν κάθε χρονιά αλλάζει κατεύθυνση η τάση. Αυτό είναι ενδεικτικό της έντονης διακύμανσής του.

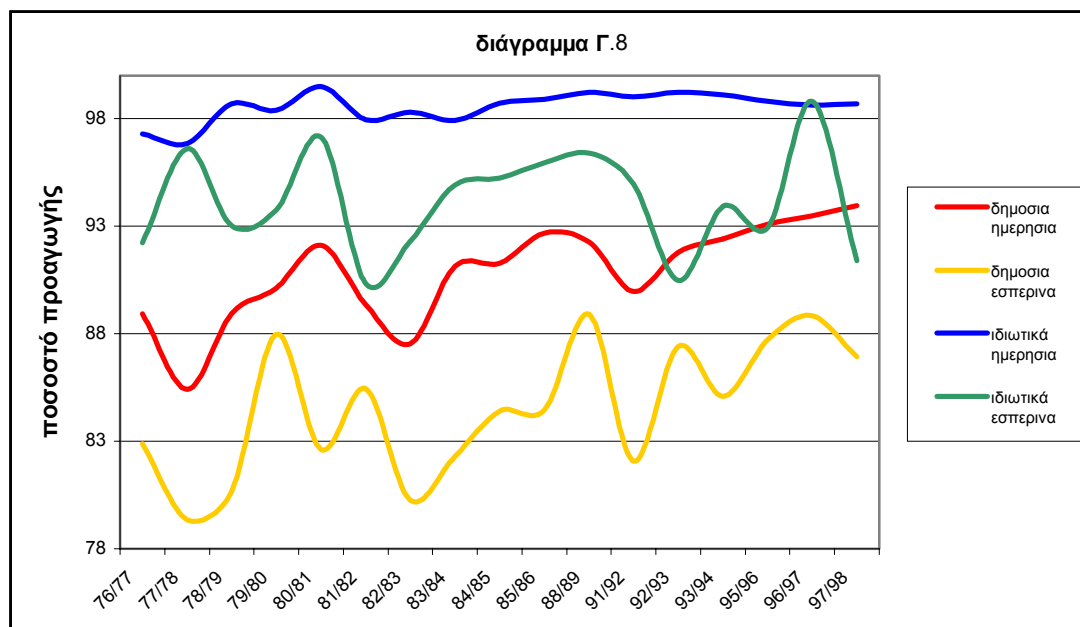
Διάγραμμα Γ.7: διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής σε ημερήσια – εσπερινά γυμνάσια

Τα πρώτα χρόνια (μέχρι το '80) το ποσοστό προαγωγής στα εσπερινά γυμνάσια παρακολουθούσε από κοντά το ποσοστό των δημοσίων (οι διαφορές που παρουσιάζει είναι της τάξης των 2-3 ποσοστιαίων μονάδων) ενώ τα επόμενα η διαφορά του αυξάνει (τις χρονιές 1991/1992 και 1997/1998 φτάνει στις 7 ποσοστιαίες μονάδες).

Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών ημερησίων γυμνασίων παρουσιάζει μία ανοδική τάση. Μέχρι το '91 έχει έντονες διακυμάνσεις ενώ από εκεί και πέρα παρουσιάζεται σταθερά ανοδικό. Η μικρότερη τιμή του είναι 86% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 94,2% την χρονιά 1997/1998.

Θα πρέπει όμως να είμαστε πολύ προσεκτικοί στην εξαγωγή συμπερασμάτων πάνω σε αυτό το θέμα για να μην αδικήσουμε ούτε τα παιδιά των ημερησίων ούτε των εσπερινών. Τα παιδιά των εσπερινών είναι τα περισσότερα εργαζόμενα και καλούνται το βράδυ 7 με 10 να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις του σχολείου. Αυτό από μόνο του σηματοδοτεί μία αδικία για αυτά τα παιδιά σε σχέση με τα παιδιά των ημερησίων που έχουν όλο το χρόνο μπροστά τους για μελέτη. Γι' αυτόν το λόγο οι απαιτήσεις από το σχολείο στα παιδιά των εσπερινών είναι πολύ μικρότερες.

Στη συνέχεια θα μελετήσουμε την σχέση ανάμεσα στα δημόσια ημερήσια, στα δημόσια εσπερινά, στα ιδιωτικά ημερήσια και στα ιδιωτικά εσπερινά (διάγραμμα Γ.8 -πίνακας 5, παράρτημα).

Διάγραμμα Γ.8: διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής σε ημερήσια – εσπερινά, δημόσια – ιδιωτικά γυμνάσια

Τα δημόσια εσπερινά γυμνάσια καταγράφουν τις μικρότερες τιμές στα ποσοστά προαγωγής. Η μικρότερη τιμή είναι 79,35% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 88,9% την χρονιά 1988/1989. Η πορεία του ποσοστού έχει έντονες διακυμάνσεις και μία ελαφρά ανοδική τάση. Τα ιδιωτικά εσπερινά γυμνάσια καταγράφουν ποσοστά προαγωγής υψηλότερα των δημοσίων με έντονες διακυμάνσεις και χωρίς την ύπαρξη σαφούς τάσεως. Η μικρότερη τιμή είναι 90,3% την χρονιά 1981/1982 και η μεγαλύτερη 98,8% την χρονιά 1996/1997. Σε κάποιες χρονιές από τα τελευταία χρόνια υστερούν έναντι των δημοσίων ημερησίων. Η διαφορά τους από τα δημόσια εσπερινά μειώνεται τα τελευταία χρόνια. Άξιον λόγου είναι ότι ο αριθμός μαθητών σε αυτά ελαττώνεται σημαντικά. Το 1976/1977 είχαμε 1738 μαθητές ενώ το 1997/1998 μόλις 361 οι οποίοι προσήλθαν στις εξετάσεις.

Τα δημόσια ημερήσια γυμνάσια καταγράφουν ελάχιστο ποσοστό προαγωγής 85,4% την χρονιά 1977/1978 και μέγιστο 93,97% την χρονιά 1997/1998. Μέχρι το 1993 παρουσιάζουν έντονες αυξομειώσεις ενώ από εκεί και πέρα ακολουθούν μία ανοδική πορεία που οδηγεί στην μείωση της διαφοράς που είχαν από τα ιδιωτικά ημερήσια. Η διαφορά αυτή έφτανε το 1977/1978 περίπου 12 ποσοστιαίες μονάδες και το 1997/1998 είναι λίγο κάτω από πέντε ποσοστιαίες μονάδες. Οι μαθητές των ιδιωτικών ημερησίων παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά προαγωγής που τα τελευταία χρόνια (από το '88 μέχρι το '94) ξεπερνούν το 99% και τα 98,7% από το '95 και μετά. Λόγω των τόσο υψηλών ποσοστών παρατηρείται σταθερότητα στην εξέλιξη του ποσοστού. Έτσι λογικό είναι, αφού δεν μπορεί να αυξηθεί άλλο, να μειώνεται η διαφορά τους ποσοστού τους από αυτό των μαθητών των δημοσίων ημερησίων γυμνασίων το οποίο τα τελευταία χρόνια αυξάνεται.

3.B ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΥΚΕΙΩΝ

Θα προσπαθήσουμε να δούμε την διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού των μαθητών που προσήλθαν στις εξετάσεις και προήχθησαν. Τα στοιχεία αφορούν μαθητές που έδωσαν εξετάσεις και όχι το σύνολο των εγγεγραμμένων μαθητών. Δεν συμπεριλαμβάνονται οι μαθητές που διέκοψαν την φοίτηση τους ή απερρίφθησαν λόγω ανεπαρκούς φοίτησης. Η χρονική διάρκεια είναι από την χρονιά 1976/1977 έως και την χρονιά 1997/1998. Για τις χρονιές 1986/1987, 1987/1988, 1989/1990 και 1990/1991 δεν υπάρχουν τα αντίστοιχα στοιχεία στις επετηρίδες της ΕΣΥΕ. Θα

προχωρήσουμε στην μελέτη ενοποιώντας τις υπάρχουσες χρονικές περιόδους. Οι σχέσεις που θα προσπαθήσουμε να διερευνήσουμε είναι:

- δημοσίων – ιδιωτικών λυκείων
- αγοριών – κοριτσιών
- περιφερειών, για όσες χρονιές υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία
- ημερησίων – εσπερινών, για όσες χρονιές υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία

3.B.1 Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστού Προαγωγής Μαθητών Δημοσίων – Ιδιωτικών Λυκείων

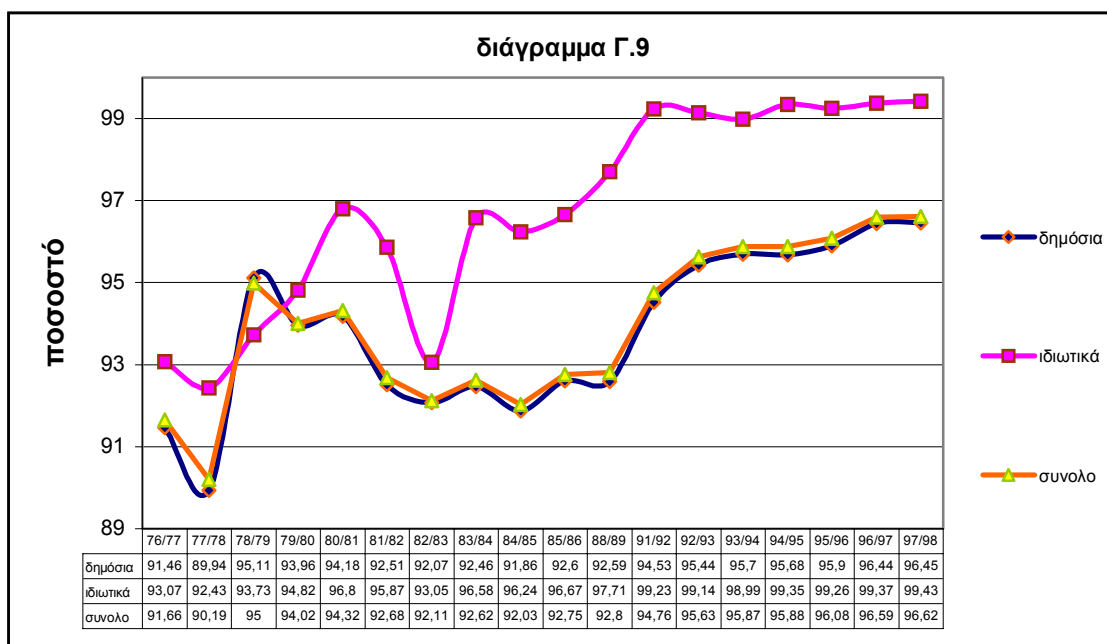
Στο διάγραμμα Γ.9 βλέπουμε την διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού μαθητών δημοσίων και ιδιωτικών λυκείων που προσήλθαν στις εξετάσεις και προήχθησαν.

Οι μαθητές των ιδιωτικών λυκείων παρουσιάζουν πολύ υψηλό ποσοστό προαγωγής. Μετά την χρονιά 1991/1992 το ποσοστό τους κυμαίνεται πάνω από 99%. Η μικρότερη τιμή του είναι 92,43% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 99,43 % την χρονιά 1997/1998.

Οι μαθητές των δημοσίων λυκείων παρουσιάζουν χαμηλότερες επιδόσεις. Το ποσοστό τους παίρνει τιμές από 89,94% (την χρονιά 1977/1978) έως 96,45% (την χρονιά 1997/1998). Η συνολική πορεία του ποσοστού είναι ανοδική με κάποιες μικρές διακυμάνσεις. Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια (από το 1988/1989 έως το 1997/1998) είναι σταθερά ανοδική. Το ποσοστό από 92,6% γίνεται 94,45%. Η διαφορά του ποσοστού των μαθητών των δημοσίων από το ποσοστό των μαθητών των ιδιωτικών που προήχθησαν κατά τα πρώτα χρόνια ήταν μικρότερη από ότι μετά το '91. Μάλιστα την χρονιά 1978/1979 το ποσοστό προαγωγής των μαθητών των δημοσίων λυκείων υπερέβαινε αυτού των ιδιωτικών. Όμως από το 1983/1984 το ποσοστό των μαθητών των δημοσίων λυκείων παρουσιάζει διαφορά από αυτό των ιδιωτικών που ξεπερνά τις 4 ποσοστιαίες μονάδες φτάνοντας το 1988/1989 και τις πέντε. Από εκεί και πέρα παρουσιάζεται μια μικρή μείωση της διαφοράς που καταλήγει το 1997/1998 στο 2,98.

Το ποσοστό προαγωγής του συνόλου των μαθητών λυκείων ακολουθεί την πορεία αυτού των δημοσίων λυκείων. Αυτό οφείλεται στο ότι ο αριθμός των μαθητών των ιδιωτικών λυκείων είναι αρκετά μικρός σε σχέση με αυτόν των δημοσίων ώστε να μπορεί να επηρεάσει το ποσοστό του συνόλου των μαθητών.

Για ασφαλέστερη εξαγωγή συμπερασμάτων από τα παραπάνω αριθμητικά δεδομένα θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπ' όψη μας ότι στο χρονικό διάστημα που μελετάμε δεν υπάρχει αντικειμενικότητα στο σύστημα προαγωγής. Οι εξετάσεις είναι ενδοσχολικές και όχι πανελλήνιες όπως συμβαίνει τα τελευταία χρόνια. Έτσι το ποσοστό προαγωγής στα ιδιωτικά πιθανόν να επηρεάζεται (δεν υπάρχουν βέβαια αποδείξεις) από παράγοντες μη παιδαγωγικούς. Για να έχουμε ασφαλή συμπεράσματα πρέπει οι εξετάσεις να γίνονται όπως αυτές της Β' και Γ' λυκείου τα τελευταία χρόνια.

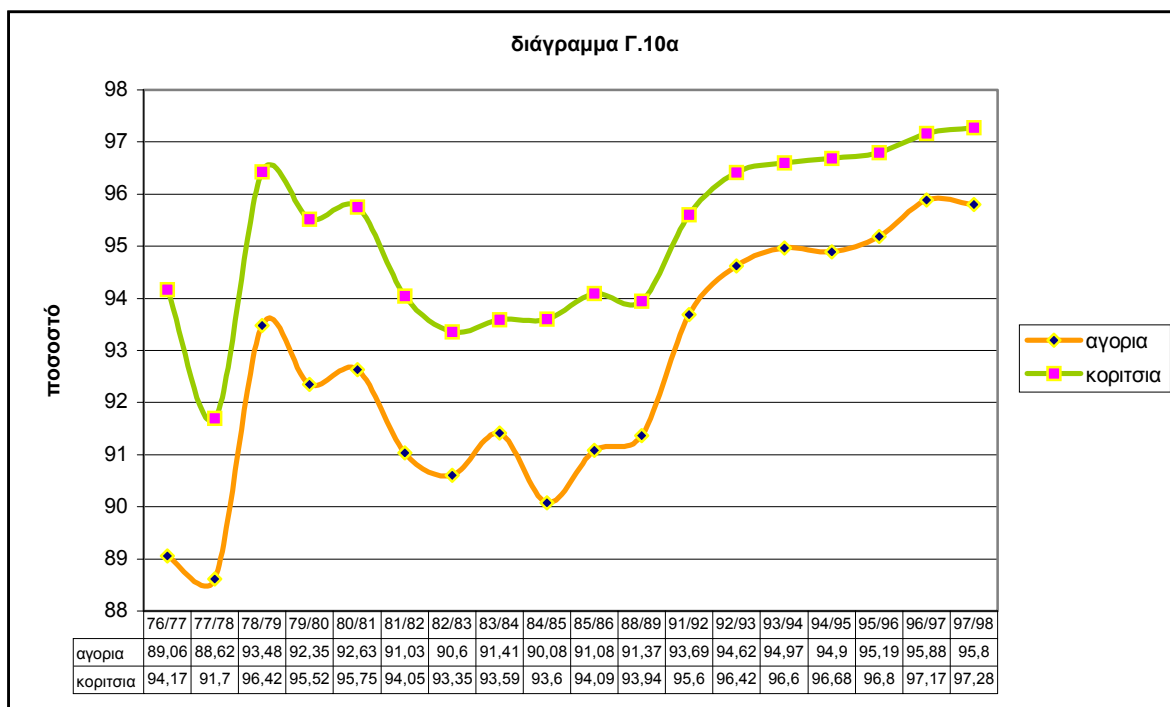
Διάγραμμα Γ.9 : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού μαθητών δημοσίων και ιδιωτικών λυκείων που προσήλθαν στις εξετάσεις και προήχθησαν

3.B.2 Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστού Προαγωγής Αγοριών – Κοριτσιών στα Λύκεια

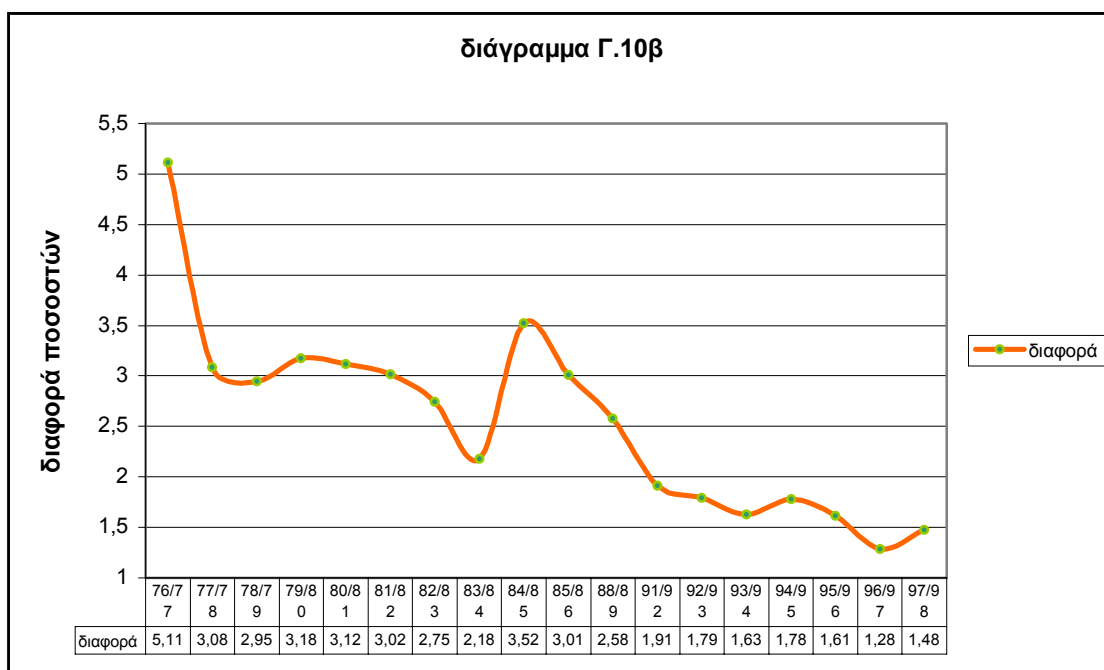
Στο διάγραμμα Γ.10α μπορούμε να δούμε τα ποσοστά προαγωγής των αγοριών και κοριτσιών που φοίτησαν στα λύκεια της χώρας από το '76 έως το '98 και προσήλθαν στις εξετάσεις.

Το συμπέρασμα είναι ότι τα κορίτσια είναι πιο αποτελεσματικά όσον αφορά την προαγωγή τους από ότι τα αγόρια. Παρουσιάζουν ποσοστό προαγωγής από 91,7% (το 1977/1978) έως 97,28% (το 1997/1998). Αντίστοιχα τα αγόρια παρουσιάζουν ποσοστό προαγωγής που παίρνει τιμές από 88,62% το 1977/1978 έως 95,88% το 1996/1997. Τα ποσοστά προαγωγής και στα δύο φύλα τα τελευταία χρόνια (από το

1988/1989 και εντεύθεν) έχουν ανοδική τάση. Στο προηγούμενο διάστημα υπάρχουν έντονες διακυμάνσεις.

Διάγραμμα Γ.10α : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών λυκείων κατά φύλο

Διάγραμμα Γ.10β : διαχρονική εξέλιξη διαφοράς ποσοστού προαγωγής αγοριών – κοριτσιών λυκείων

Για να έχουμε μία σαφέστερη εικόνα της διαφοράς στα ποσοστά προαγωγής των δύο φύλων προχωρήσαμε στο διάγραμμα Γ.10β που δείχνει την διαφορά του ποσοστού προαγωγής των κοριτσιών από αυτό των αγοριών. Οι τιμές που παίρνει η διαφορά ποσοστών είναι μεταξύ 1,28 και στο 5,11 με μέση τιμή 2,55. Μέχρι το 1985/1986 παρατηρούνται έντονες διακυμάνσεις ενώ από εκεί και πέρα μία σταθερή πτωτική πορεία. Από το 3,5% το 85/86 στο 1,5% του 1997/1998. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι η απόδοση των αγοριών είναι πολύ κοντά στην απόδοση των κοριτσιών τα τελευταία χρόνια.

Στο διάγραμμα Γ.10γ-πίνακας 16 (παράρτημα) θα προσπαθήσουμε να δούμε και την πορεία τω ποσοστών των δύο φύλων σε σχέση και με το αν το σχολείο είναι δημόσιο ή ιδιωτικό.

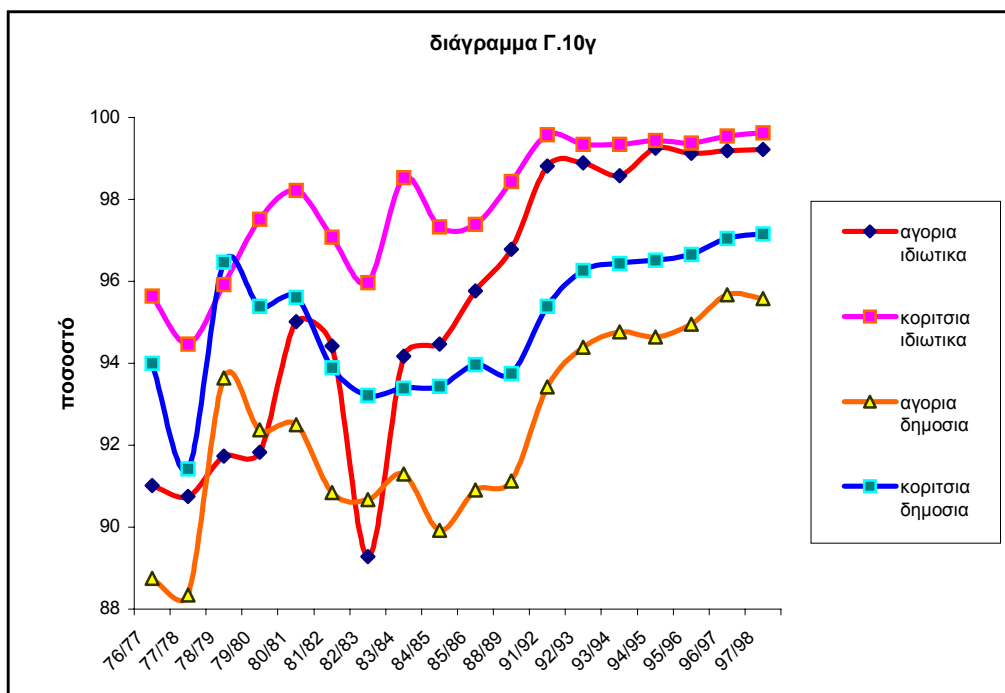
Τα κορίτσια και στα δύο είδη σχολείων παρουσιάζουν καλύτερη εικόνα από τα αγόρια. Τα κορίτσια των ιδιωτικών λυκείων παρουσιάζουν ποσοστό που τα τελευταία χρόνια ξεπερνά σταθερά το 99% φτάνοντας μάλιστα και κοντά στο 99,5%. Αυτές οι επιδόσεις κάνουν την τάση του ποσοστού να φαίνεται σταθεροποιητική.

Τα κορίτσια των δημοσίων λυκείων παρουσιάζουν μεγαλύτερη διακύμανση στο ποσοστό τους παίρνοντας τιμές από 91,4% έως 97,15%. Η τάση του ποσοστού είναι ανοδική και ειδικότερα από το '88 και μετά φαίνεται σταθερά ανοδική που τείνει να πλησιάσει τις τιμές του ποσοστού των ιδιωτικών λυκείων. Η διαφορά τους από τα κορίτσια των ιδιωτικών λυκείων είναι το 1997/1998 περίπου 2,5 ποσοστιαίες μονάδες. Μέχρι το 1983 το ποσοστό προαγωγής των κοριτσιών των δημοσίων λυκείων είναι μεγαλύτερο και από αυτό των αγοριών των ιδιωτικών λυκείων.

Το ποσοστό προαγωγής των αγοριών των ιδιωτικών λυκείων παρουσιάζει τις μεγαλύτερες διακυμάνσεις παίρνοντας τιμές από 89,29% έως 99,24%. Από το 1991/1992 παρουσιάζει σταθερότητα παίρνοντας τιμές από 98,8% έως 99,24%. Τα πρώτα χρόνια εμφανίζει αστάθεια. Την χρονιά 1982/1983 το ποσοστό προαγωγής των αγοριών των ιδιωτικών λυκείων έχει τη μικρότερη τιμή από όλα τα ποσοστά.

Τα αγόρια των δημοσίων λυκείων παρουσιάζουν σχεδόν πάντα τις 'χειρότερες' επιδόσεις. Το ποσοστό προαγωγής τους παίρνει τιμές από 88,34% έως 95,68% με πολλές διακυμάνσεις μέχρι το '89. Από εκεί και πέρα υπάρχει μία σταθερή ανοδική πορεία που ανεβάζει το ποσοστό τους από 91% σε 95%. Αυτή η άνοδος είναι πιο έντονη από αυτήν του ποσοστού προαγωγής των κοριτσιών των δημοσίων λυκείων και έτσι ελαττώνεται η διαφορά από το ποσοστό των κοριτσιών των δημοσίων.

Το ποσοστό προαγωγής των αγοριών των δημοσίων λυκείων, μέχρι το 1982/1983, εναλλάσσεται με το ποσοστό των αγοριών των ιδιωτικών λυκείων στην πρωτοπορία από εκεί και πέρα παρουσιάζει υστέρηση έναντι του ποσοστού των αγοριών των ιδιωτικών. Έτσι το 1983/1984 η διαφορά τους είναι 2,8 ποσοστιαίες μονάδες το 1988/1989 σχεδόν 5,5 και το 1997/1998 περίπου 3,5 ποσοστιαίες μονάδες.

Διάγραμμα Γ.10γ : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών λυκείων κατά φύλο και είδος σχολείου

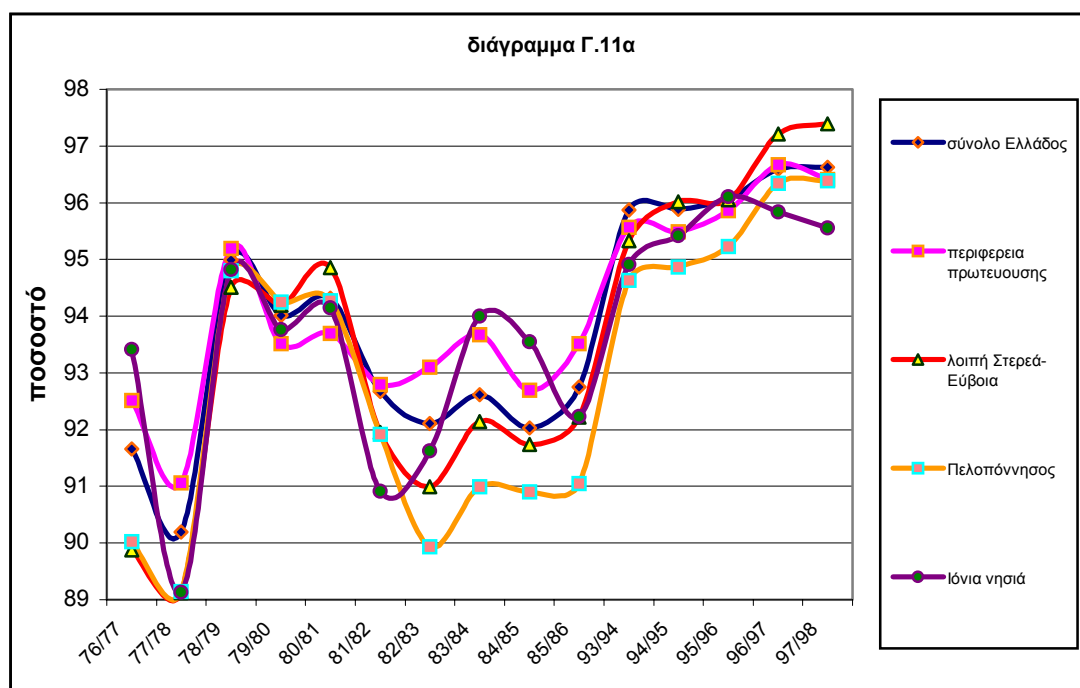
3.B.3 Διαχρονική Εξέλιξη του Ποσοστού Προαγωγής Μαθητών Λυκείων στις Περιφέρειες

Θα μελετήσουμε την διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών προαγωγής μαθητών λυκείων σε κάθε περιφέρεια της Ελλάδος. Κάθε περιφέρεια θα την συγκρίνουμε με το συνολικό ποσοστό της χώρας. Στοιχεία έχουμε για τις περιόδους 1976-1986 και 1993-1998. Στα διαγράμματα παρουσιάζονται οι παραπάνω περίοδοι ενοποιημένες.

- **Περιφέρεια πρωτευούσης** – από το '94 και μετά Αττική (διάγραμμα Γ.11α – πίνακας 17 - παράρτημα). Παρατηρούμε ότι το ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων της Αθήνας παρουσιάζει μικτή εικόνα σε σχέση με το συνολικό ποσοστό της χώρας. Για εννέα χρονιές υπερέχει και για έξι υπολείπεται. Μέχρι το 1984/1985 παρουσιάζει διακυμάνσεις ενώ από εκεί και πέρα αρχίζει ανοδική πορεία. Η χαμηλότερη επίδοση είναι 91,06% την χρονιά 1977/1978 και η υψηλότερη 96,67% την χρονιά 1996/1997. Η διαφορά του ποσοστού από αυτό της χώρας δεν είναι

μεγάλη και δεν ξεπερνά την μία ποσοστιαία μονάδα. Από το '93 και μετά περιορίζεται κάτω από την μισή ποσοστιαία μονάδα.

• **Στερεά Ελλάδα** (από το '94 και μετά χωρίς το υπόλοιπο Αττικής) – Εύβοια (διάγραμμα Γ.11α - πίνακας 17 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων της Στερεάς Ελλάδας και της Εύβοιας μέχρι τη χρονιά 1978/1979 παίρνει τιμές πολύ χαμηλές. Όμως τις χρονιές 1994-1998 παίρνει τιμές λίγο μεγαλύτερες του συνολικού ποσοστού προαγωγής. Τις χρονιές 1996/97 και 1997/98 παρουσιάζει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό προαγωγής από όλες τις περιφέρειες. Το ποσοστό της παίρνει την μικρότερη τιμή του 89,12% την χρονιά 1977/1978 και την μεγαλύτερη τιμή του 97,4% την χρονιά 1997/1998.

Διάγραμμα Γ.11α : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών λυκείων από Αθήνα, Στερεά Ελλάδα –Εύβοια, Πελοπόννησο, Ιόνια νησιά

• **Πελοπόννησος** (διάγραμμα Γ.11α - πίνακας 17 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων αυτής της περιοχής υστερεί του συνολικού για όλη την χρονική περίοδο εκτός από την χρονιά 1979/1980 που το υπερβαίνει ελαφρά. Καθ όλη την χρονική διάρκεια παρουσιάζει τιμές από τις μικρότερες όλων των περιφερειών. Την μικρότερη τιμή του (89,14%) παίρνει την χρονιά 1977/1978 και την υψηλότερη (96,39%) την χρονιά 1997/1998. Η πορεία του από το '93 και μετά

είναι ανοδική και η διαφορά του από το ποσοστό προαγωγής της χώρας μειώθηκε τα τελευταία χρόνια.

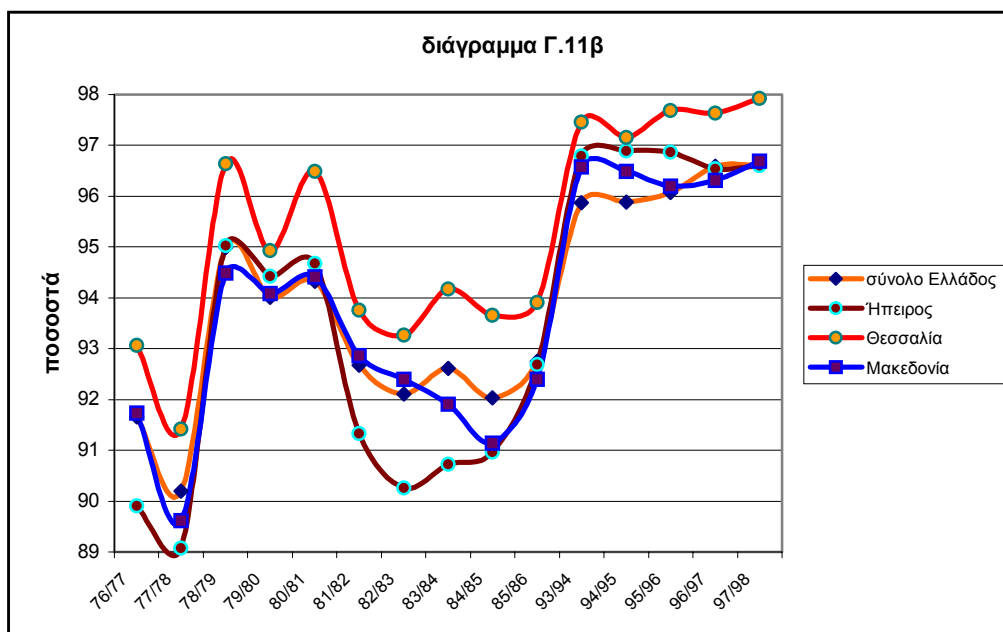
- **Ιόνια νησιά** (διάγραμμα Γ.11α- πίνακας 17 - παράρτημα). Η πορεία του ποσοστού προαγωγής των μαθητών λυκείων σε αυτήν την περιφέρεια υστερεί της πορείας του ποσοστού της χώρας στα περισσότερα έτη (μόνο τέσσερις χρονιές υπερβαίνει το ποσοστό της χώρας). Η μικρότερη τιμή του ποσοστού είναι 89,13% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 96,1% την χρονιά 1995/1996. Η διαφορά του ποσοστού από το συνολικό τα τελευταία δύο χρόνια να διευρύνεται ελαφρώς γεγονός αρνητικό που οδηγεί αυτή την περιφέρεια στις χαμηλότερες θέσεις για αυτές τις χρονιές.

- **Ήπειρος** (διάγραμμα Γ.11β- πίνακας 17 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων σε αυτή την περιφέρεια παρουσιάζει μικτή εικόνα. Οκτώ χρονιές υστερεί και επτά υπερτερεί του ποσοστού της χώρας. Από το '94 και εντεύθεν παρουσιάζει φθίνουσα πορεία. Τις χρονιές 1993-1996 βρίσκεται υψηλότερα του ποσοστού της χώρας ενώ τις χρονιές 1996-1998 σχεδόν ταυτίζεται με αυτό. Την μικρότερη τιμή του (89%) το ποσοστό την παίρνει την χρονιά 1977/1978 και την μεγαλύτερη (96,9%) την χρονιά 1994/1995.

- **Θεσσαλία** (διάγραμμα Γ.11β- πίνακας 17 - παράρτημα). Εδώ έχουμε μία από τις πιο 'επιτυχημένες' περιφέρειες. Βρίσκεται καθ' όλη τη χρονική περίοδο της μελέτης πάνω από το ποσοστό προαγωγής της χώρας και μάλιστα από το '93 και μετά είναι πρώτη συνεχίζοντας την ανοδική της πορεία και φτάνοντας στην υψηλότερη τιμή όλων των ποσοστών (97,93%) τη χρονιά 1997/1998. Μάλιστα τα τελευταία αυτά χρόνια δείχνει να κρατά μία διαφορά από το συνολικό ποσοστό γύρω στις 1,3 ποσοστιαίες μονάδες. Την μικρότερη τιμή του (91,4%) το ποσοστό την παίρνει την χρονιά 1977/1978 και την μεγαλύτερη (97,935%) την χρονιά 1997/1998. Οι τιμές που παίρνει το ποσοστό της τα τελευταία χρόνια είναι οι υψηλότερες όλων των περιφερειών σε όλη την χρονική περίοδο.

- **Μακεδονία** (διάγραμμα Γ.11β- πίνακας 17 - παράρτημα). Εδώ έχουμε την περιφέρεια που 'προσεγγίζει' περισσότερο από κάθε άλλη την πορεία του συνολικού ποσοστού προαγωγής. Εναλλάσσονται στην πρωτοπορία και για εννέα έτη βρίσκεται

υψηλότερα του γενικού ποσοστού ενώ για έξι χαμηλότερα με μικρή διαφορά από αυτό. Η μεγαλύτερη τιμή της διαφοράς από το συνολικό είναι 0,9% την χρονιά 1984/1985. Την μικρότερη τιμή του παίρνει την χρονιά 1977/1978 με 89,6% και την υψηλότερη την χρονιά 1997/1998 με 96,7%. Από το '93 και μετά η πορεία του ποσοστού είναι σχεδόν σταθερή.

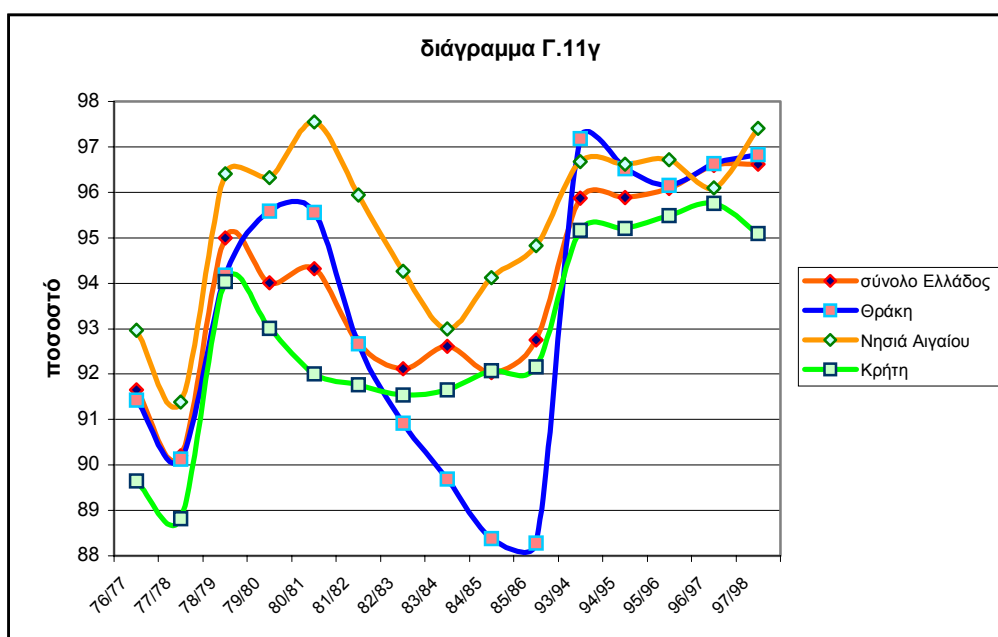

Διάγραμμα Γ.11β : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών λυκείων από Ήπειρο, Θεσσαλία, Μακεδονία

- **Θράκη** (διάγραμμα Γ.11γ- πίνακας 17 - παράρτημα). Αν εξαιρέσουμε την τριετία 1983-1986, κατά την οποία η περιφέρεια αυτή παρουσιάζει τις μικρότερες τιμές όλων των περιφερειών και όλων των ετών, η συμπεριφορά της είναι ανάλογη με την συμπεριφορά της χώρας και κοντά σε αυτήν. Την χρονιά 1985/1986 παρουσιάζει το χαμηλότερο ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων όλων των περιφερειών και όλων των ετών, (88,28%). Η μεγαλύτερη τιμή του ποσοστού της είναι 97,18% την χρονιά 1993/1994. Η διακύμανσή της είναι έντονη. Από το '94 και μετά το ποσοστό παραμένει σχεδόν σταθερό. Τα τελευταία τρία χρόνια σχεδόν ταυτίζεται με αυτό της χώρας.

- **Κρήτη** (διάγραμμα Γ.11γ- πίνακας 17 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων της περιφέρειας αυτής είναι μικρότερο του συνολικού σε όλη τη χρονική περίοδο. Μάλιστα κατά διαστήματα οι τιμές του ποσοστού είναι οι

μικρότερες όλων των περιφερειών. Αυτό συμβαίνει τις χρονιές 1976-1980 και 1996-1998. Η μικρότερη τιμή του είναι 88,81% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 95,76% τη χρονιά 1996/1997. Στις χρονιές 1993-1997 ακολουθεί την πορεία του ποσοστού της χώρας (αυξάνει με τον ίδιο ρυθμό). Την χρονιά 1997/1998 παρουσιάζει πτώση και εμφανίζει διαφορά από το μέσο ποσοστό της χώρας 1,5 ποσοστιαίες μονάδες.

Διάγραμμα Γ.11γ : διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής μαθητών λυκείων από Θράκη, Κρήτη και νησιά Αιγαίου.

- **Νησιά Αιγαίου** (διάγραμμα Γ.11γ- πίνακας 17 - παράρτημα). Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών λυκείων της περιφέρειας αυτής βρίσκεται τις περισσότερες χρονιές υψηλότερα του συνολικού. Υπολείπεται αυτού μόνο τη χρονιά 1996/1997. Μάλιστα τις χρονιές 1979-1983 και 1984-1986 παίρνει τις υψηλότερες τιμές από όλες τις άλλες περιφέρειες. Η μεγαλύτερη διαφορά του από το συνολικό παρατηρείται την χρονιά 1980/1981 και είναι 3,2 ποσοστιαίες μονάδες. Την μεγαλύτερη τιμή του, (97,54%), την παίρνει την χρονιά 1980/1981 και την μικρότερη, (91,38%), την χρονιά 1977/1978.

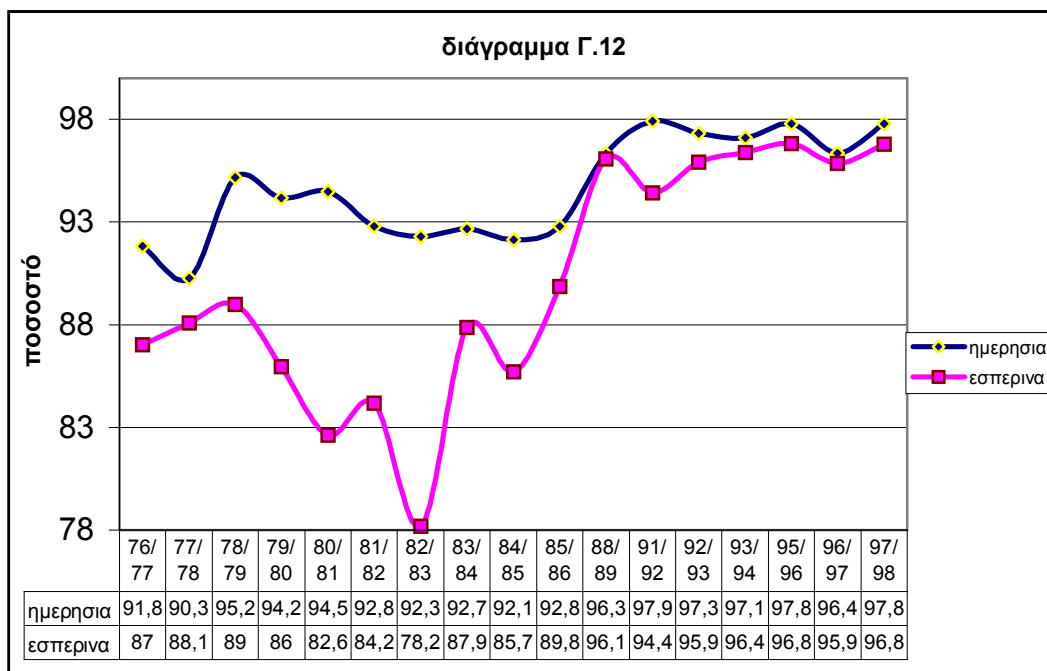
3.B.4 Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστού Προαγωγής Μαθητών Ημερησίων – Εσπερινών Λυκείων

Θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε την διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού προαγωγής σε ημερήσια και εσπερινά σχολεία. Η χρονική διάρκεια είναι από την

χρονιά 1976/1977 έως και την χρονιά 1997/1998. Για τις χρονιές 1986/1987, 1987/1988, 1989/1990, 1990/1991 και 1994/1995 δεν υπάρχουν τα αντίστοιχα στοιχεία στις επετηρίδες της ΕΣΥΕ. Θα προχωρήσουμε στην μελέτη ενοποιώντας τις υπάρχουσες χρονικές περιόδους.

Το ποσοστό προαγωγής στα εσπερινά λύκεια παρουσιάζει αρκετές διακυμάνσεις. Παίρνει τιμές από 78,2% (την χρονιά 1982/1983) έως 96,82% (τη χρονιά 1995/1996). Τα πρώτα χρόνια (μέχρι το '79) παρουσίασε ανοδική τάση ενώ τα επόμενα τέσσερα χρόνια πτωτική για να φτάσει το '83 στο απογοητευτικό ποσοστό 78,2%. Στη συνέχεια κινείται έντονα ανοδικά μέχρι το '89 για να ακολουθήσει μία σχεδόν σταθεροποιητική πορεία μέχρι το 1997/1998. Η διαφορά του από το ποσοστό προαγωγής των ημερησίων μέχρι το '86 είναι μεγάλη (φτάνει έως και τις 14 ποσοστιαίες μονάδες). Από το '88 και μετά πλησιάζει το ποσοστό προαγωγής των ημερησίων με διαφορά γύρω στην μια ποσοστιαία μονάδα.

Το ποσοστό προαγωγής των μαθητών των ημερησίων λυκείων παρουσιάζει μία ανοδική τάση. Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται πιο σταθερό. Η μικρότερη τιμή του είναι 90,26% την χρονιά 1977/1978 και η μεγαλύτερη 97,91% την χρονιά 1991/1992.

Διάγραμμα Γ.12: διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής σε ημερήσια – εσπερινά λύκεια

Θα πρέπει όμως να είμαστε πολύ προσεκτικοί στην εξαγωγή συμπερασμάτων πάνω σε αυτό το θέμα για να μην αδικήσουμε ούτε τα παιδιά των ημερησίων ούτε των εσπερινών. Τα παιδιά των εσπερινών είναι τα περισσότερα εργαζόμενα και καλούνται τις ώρες που δεν εργάζονται να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις του σχολείου. Αυτό από μόνο του σηματοδοτεί μία ανισότητα για αυτά τα παιδιά σε σχέση με τα παιδιά των ημερησίων που έχουν περισσότερο χρόνο μπροστά τους για μελέτη. Γι' αυτόν το λόγο οι απαιτήσεις από το σχολείο στα παιδιά των εσπερινών είναι πολύ μικρότερες και είναι τετρατάξια.

Στη συνέχεια θα μελετήσουμε την σχέση ανάμεσα στα δημόσια ημερήσια, στα δημόσια εσπερινά, στα ιδιωτικά ημερήσια και στα ιδιωτικά εσπερινά. (διάγραμμα Γ.13 – πίνακας 18 - παράρτημα)

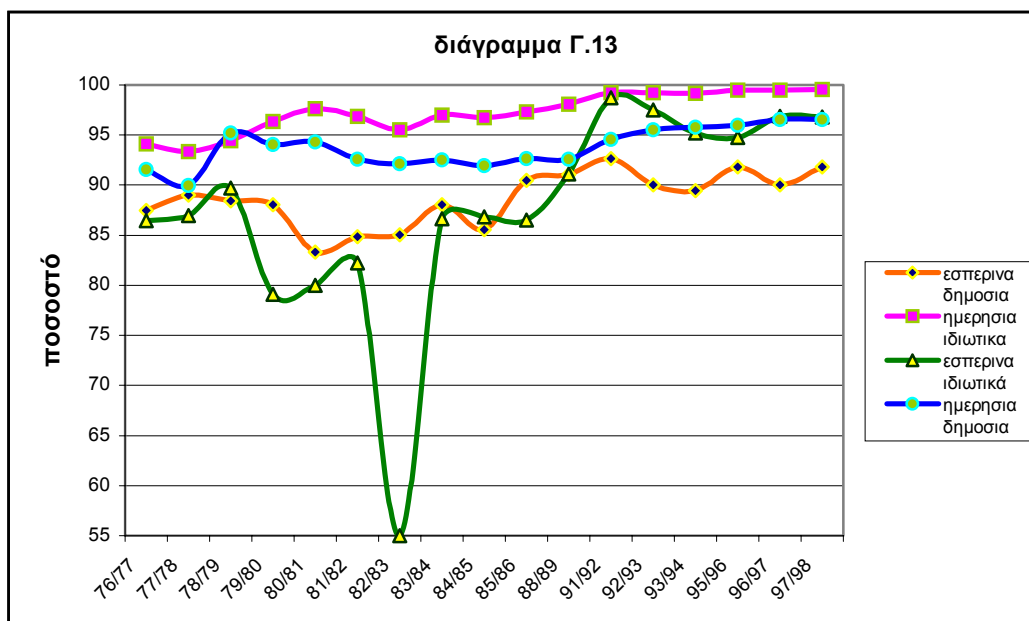
Τα δημόσια εσπερινά λύκεια καταγράφουν μικρότερες τιμές στα ποσοστά προαγωγής από τα ιδιωτικά ημερήσια και τα δημόσια ημερήσια. Η μικρότερη τιμή είναι 83,3% την χρονιά 1980/1981 και η μεγαλύτερη 92,66% την χρονιά 1991/1992. Η πορεία του ποσοστού έχει περισσότερες διακυμάνσεις από τα ημερήσια και μία ελαφρά ανοδική τάση. Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται σταθερό γύρω στο 90%.

Τα ιδιωτικά εσπερινά λύκεια καταγράφουν ποσοστά με έντονες διακυμάνσεις και χωρίς την ύπαρξη σαφούς τάσεως. Η μικρότερη τιμή είναι 55% την χρονιά 1982/1983 και η μεγαλύτερη 98,7% την χρονιά 1991/1992. Σε κάποιες χρονιές από τα τελευταία χρόνια υστερούν έναντι των δημοσίων ημερησίων. Επίσης οκτώ χρονιές υστερούν έναντι των δημοσίων εσπερινών. Από το 1991 και μετά υπερτερούν των δημοσίων εσπερινών από τρεις έως έξι ποσοστιαίες μονάδες. Ο μικρός αριθμός μαθητών τους (περίπου 600) είναι ανασταλτικό στοιχείο για την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων.

Τα δημόσια ημερήσια λύκεια καταγράφουν ελάχιστο ποσοστό προαγωγής 89,96% την χρονιά 1977/1978 και μέγιστο 96,55% την χρονιά 1996/1997. Στο διάστημα αυτό ακολουθούν μία ανοδική πορεία. Το ποσοστό τους βρίσκεται χαμηλότερα από τα ιδιωτικά ημερήσια λύκεια με διαφορά που τα τελευταία χρόνια κυμαίνεται γύρω στις τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Οι μαθητές των ιδιωτικών ημερησίων λυκείων παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά προαγωγής που τα τελευταία χρόνια (από το '91 και μετά) ξεπερνά το 99%. Λόγω των τόσο υψηλών ποσοστών παρατηρείται σταθερότητα στην εξέλιξη του ποσοστού. Έτσι είναι λογικό, αφού δεν μπορεί να αυξηθεί άλλο, να μειώνεται η

διαφορά του ποσοστού τους από αυτό των μαθητών των δημοσίων ημερησίων λυκείων το οποίο τα τελευταία χρόνια αυξάνεται.

Διάγραμμα Γ.13: διαχρονική εξέλιξη ποσοστού προαγωγής σε ημερήσια – εσπερινά, δημόσια – ιδιωτικά λύκεια

